

Hình 1 phần 3 số đầu là nháp khu vực Trung Quốc là đến các nước Phi châu

Nhưng nước của Trung Quốc nhằm tìm kiếm tài nguyên và năng lượng để phục vụ cho nền kinh tế phát triển nhanh chóng của họ đã đưa Bắc Kinh tới những nơi mà nhu cầu phòng thủ Tây không muốn hoặc không thể. Theo thông tin từ chuyên gia thông tin viên William Ide của đài VOA, quan hệ giữa lãnh đạo Cộng Sản Trung Quốc với các nước như Iran, Zimbabwe, Sudan và Miến Điện đã giúp cho Bắc Kinh chuyển nhượng có được quyền tiếp cận các nguồn tài nguyên cần thiết mà còn giành thêm ảnh hưởng chính trị.



*Hình: AP / Iraq và Trung Quốc ký 1 thỏa thuận năm 1997 cho phép Trung Quốc khai thác mỏ dầu al-Ahdab cách Baghdad 180 km*

Có một việc đáng ngạc nhiên là nơi nào trên thế giới có vấn đề là Trung Quốc có mặt ở nơi đó để hỗ trợ cho các chính phủ bất hợp pháp cáo vi phạm nhân quyền và những vi phạm khác nhằm để lấy tài

nguyên và năng lượng.

Hơn 1 phần 3 số đầu tiên của nhóm khu vực Trung Quốc là đến từ các nước Phi châu, và hầu hết các nhà phân tích đều cho rằng nếu không có đầu tư của nhóm khu vực đó Trung Quốc sẽ khó lòng duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế cao.

Tuy nhiên, theo Tiến sĩ Phạm Hoàng An (Peter Pham), Giám đốc Trung tâm Phi châu của Hội đồng Đại Tây Dương (Atlantic Council), Trung Quốc không phải chủ mưu nâng lương của các nước Phi châu. Chuyên gia người Mỹ nói rằng lý do thực sự là sau:

"Trung Quốc cũng muốn nâng cao vị thế của họ trên thế giới. Phi châu, hiện nay có 53 nước và trong nay mai sẽ là 54 nước. Nhóm này đang vận động để gia nhập các khu vực này để các doanh nghiệp của họ, cũng như việc hình thành một thị trường đa cực hơn, giúp cho các quy định quốc gia của Trung Quốc được tăng cường rõ rệt hơn."

Tại Phi châu, Trung Quốc có những mối quan hệ mật thiết với Sudan và Zimbabwe, là hai nước bị cấm vận quốc tế về tài và bị các nhà tranh đấu nhân quyền chỉ trích rõ rệt nhất trong năm nay.

Tổng thống Robert Mugabe, người nắm quyền cai trị Zimbabwe trong 30 năm qua, là một đồng minh lâu đời của Bắc Kinh.

Đổi lại lý do hỗ trợ của Bắc Kinh, Zimbabwe dành cho Trung Quốc quyền khai thác các nguồn tài nguyên phong phú với hơn 40 loại khoáng sản khác nhau. Ngoài ra, Zimbabwe còn cho Trung Quốc thuê đất để trồng trọt những loại hoa màu với mức đích phước cho nhu cầu của người dân Trung Quốc.

Tiến sĩ Peter Navarro, giáo sư kinh tế học của Đại học California ở Irvine, nhận định như sau về mối quan hệ giữa Bắc Kinh và Harare:

"Zimbabwe có tất cả mọi thứ -- từ kim cương, thuốc lá cho tới đất canh tác. Trung Quốc đã tới đó và nhiều nông dân Trung Quốc đang canh tác trên đất đai của Zimbabwe để trồng các loại hoa màu để bán ở Trung Quốc trong khi người dân Zimbabwe phải chịu đói kém."

Trung Quốc là nước nhập khẩu thuốc lá nhiều nhất của Zimbabwe, và theo lời Tiến sĩ Phạm Hoàng An, Công ty Điện Nước Quốc tế Trung Quốc đã thuê hơn 100 ngàn hecta đất ở miền nam Zimbabwe để trồng trọt. Ông An cho biết thêm như sau:

"Trung Quốc đang mất dần đất đai nông nghiệp vì nạn ô nhiễm và xu thế đô thị hóa, trong khi ở đây có những vùng đất rất rộng lớn, trong đó có những nông trại mà chính Mugabe tịch thu rồi mang cho những người thân của chính ông thuê lại."

Đổi lại, Trung Quốc hỗ trợ cho ông Mugabe và đang cố gắng để Hội đồng Bảo an Liên hiệp quốc và Hội đồng Nhân quyền Liên hiệp quốc.

Những vấn đề những người bán thuốc, Bộ Kinh tế đang xuyên biên giới trích và điếu này đã buộc Trung Quốc tìm cách thích ứng. Trong hai trường hợp Sudan và Iran, Bộ Kinh đã tìm kiếm một cách thức để làm việc với cả hai phía của vấn đề tranh chấp và hòa giải.

Tại Hội đồng Bảo an Liên hiệp quốc, Trung Quốc đã bỏ phiếu tán thành 4 chương trình chế tài Iran, những hạn chế cũng ngăn chặn những nỗ lực nhằm tăng cường các biện pháp chế tài họ cũng rất nghiêm ngặt về những vấn đề.

Tại Sudan, Trung Quốc đã phản đối các cáo giác cho rằng họ là tổng phạm của nạn diệt chủng ở Darfur và tìm cách không để bị lôi kéo vào xung đột giữa hai miền nam, bắc Sudan.

Khi phong trào trích xuất hỗ trợ của Trung Quốc -- như các vũ khí và chế chính trị, cho Sudan lên tới cao điểm trong thời gian diễn ra Olympic Bộ Kinh năm 2008, một đội hình thể thao bao gồm các nhà tranh đấu gọi là "đội hội diệt chủng", chính phủ Trung Quốc đã bỏ nhiệm vụ di tản các binh sĩ đầu tiên của họ về Phi châu. Và sau đó họ đã phái binh sĩ tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình của Liên hiệp quốc - Liên hiệp Phi châu ở Darfur.

Ti&#225;n Sĩ Ph&#225;m Hoàng An cho bi&#227;t Trung Quốc đã thay đ&#223;i đ&#223;n cách hành x&#223; c&#223;a h&#223; Phi châu vì quy&#223;n l&#223;i c&#223;a chính h&#223; :

"Trong vài năm g&#223;n đây Trung Quốc cũng liên h&#223; v&#223;i mi&#223;n nam Sudan, đ&#223;o ng&#223;c m&#223;t chính sách là ch&#223; ti&#223;p xúc v&#223;i các chính quy&#223;n c&#223;p qu&#223;c gia. Dĩ nhiên, m&#223;t ph&#223;n c&#223;a s&#223; thay đ&#223;i này là đ&#223; ph&#223;c v&#223; cho quy&#223;n l&#223;i c&#223;a chính Trung Quốc. Ph&#223;n l&#223;n tr&#223; l&#223;ng đ&#223;u l&#223;a c&#223;a Sudan là n&#223;m mi&#223;n nam. Vì v&#223;y m&#223;t ph&#223;n c&#223;a vi&#223;c này là m&#223;t s&#223; ti&#223;n hóa trong cách t&#223;ng tác c&#223;a Trung Quốc v&#223;i các n&#223;ớc Phi châu và ng&#223;i dân Phi châu."

T&#223;i Á châu, Trung Quốc đã l&#223;p đ&#223;y m&#223;t kho&#223;ng tr&#223;ng Mi&#223;n Đ&#223;n và B&#223;c Tri&#223;u Tiên mà Hoa K&#223; và các n&#223;c khác không th&#223; làm đ&#223;c.

Trung Quốc đang xây đ&#223;ng nhi&#223;u đ&#223;p th&#223;y đ&#223;n mi&#223;n b&#223;c Mi&#223;n Đ&#223;n đ&#223; cung c&#223;p đ&#223;n cho các thành ph&#223; Hoa Nam đang phát tri&#223;n nhanh chóng. H&#223; cũng xây các &#223;ng đ&#223;n đ&#223;a đ&#223;u l&#223;a và khí đ&#223;t t&#223;i Trung Quốc t&#223;nh ng&#223; khu v&#223;c ngoài kh&#223;i duyên h&#223;i Mi&#223;n Đ&#223;n và nh&#223;ng n&#223;i khác.

Ông Ernest Bower, Giám đ&#223;c Ch&#223;ng tr&#223;nh Đông Nam Á c&#223;a Trung tâm Nghiên c&#223;u Chi&#223;n l&#223; c&#223;a Trung Quốc t&#223; Washington, cho bi&#227;t nh&#223; sau v&#223; vi&#223;c này:

"Trung Quốc chú tâm r&#223;t nhi&#223;u vào vi&#223;c tranh th&#223; các ngu&#223;n năng l&#223;ng dài h&#223;n và Mi&#223;n Đ&#223;n cung c&#223;p cho h&#223; c&#223; h&#223;i đ&#223;t m&#223;c tiêu. Mi&#223;n Đ&#223;n có nh&#223;ng tr&#223; l&#223;ng khí đ&#223;t kh&#223;ng l&#223;. H&#223; cũng có m&#223;t ít đ&#223;u l&#223;a &#223; ngoài kh&#223;i, nh&#223;ng hi&#223;n nay ng&#223;i ta ch&#223;a th&#223;c s&#223; bi&#227;t đ&#223;c tr&#223; l&#223;ng này n&#223;m m&#223;c nào."

V&#223; ph&#223;n B&#223;c Tri&#223;u Tiên, ông Marcus Noland, m&#223;t nhà nghiên c&#223;u cao c&#223;p c&#223;a Vi&#223;n Kinh t&#223; Trung Quốc Peterson, nói r&#223;ng quan đ&#223;m chính y&#223;u c&#223;a chính ph&#223; Trung Quốc là B&#223;c Tri&#223;u Tiên là m&#223;t con c&#223; h&#223;u đ&#223;ng, tuy trong h&#223;c gi&#223;i và chính gi&#223;i Trung Quốc có nh&#223;ng cái nhìn khác nhau v&#223; n&#223;c đ&#223;ng minh C&#223;ng S&#223;n này.

Ông nói: "Bắc Triều Tiên hợp tác với Pakistan, Iran và một số nước khác trong lãnh vực phát triển phi đạn và vũ khí hạt nhân. Điều này mang lại cho Trung Quốc một cơ hội để gây khó khăn cho các đối thủ của mình. Đó là Hoa Kỳ và Ấn Độ, những đối thủ địa chính trị của Trung Quốc. Những điều này cũng đang giúp cho Bắc Kinh có thể cải thiện cách mà họ hành động là họ không làm như vậy."

Tuy nhiên, ông Bower của Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế nói rằng việc đó cho Miền Bắc Triều Tiên và Bắc Triều Tiên tiếp tục là những nước bất hủ và bởi đó họ gây phẫn nộ cho người dân và Bắc Triều Tiên trong khu vực. Ông cho rằng nếu không như vậy thì họ sẽ gây ra cho uy tín của mình, Trung Quốc khó lòng có được quyền lực mà họ muốn ở Á châu.